O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI
PSIXOLOGIYA VA IJTIMOIY-SIYOSIY FANLAR FAKULTETI

Ro'yxatga olindi: № BD-60310100 2024 yil "09" 28	**"TASDIQLAYMAN"** SamDU rektori: ________ R.I.Xalmuradov 2024 yil "__" ________

Siyosiy ta'limotlar tarixi
FAN DASTURI

Bilim sohasi:	300 000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi:	310 000 - Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
Ta'lim yo'nalishi:	60310100 - Siyosatshunoslik

Fan/modul kodi STT11212	O'quv yili 2024-2025	Semestr 1-2	ECTS - Kreditlar 12	
Fan/modul turi Majburiy fan	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4 soat	
1.	Fan nomi	Auditoria mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami:
	Siyosiy ta'limotlar tarixi	156	204	360

II Fanning maqsadi (FM)	
2	Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarni qadimgi dunyodan hozirgi davrgacha evolyusiyaviy tarzda rivojlanayotgan siyosat, unga doir asosiy konsepsiyalar bilan tanishtirish. Fanning vazifasi – jahon siyosiy fikrining paydo bo'lishi va rivojlanishi bosqichlari ya'ni: qadimgi dunyoning turli mintaqalarida siyosiy fikrning kelib chiqishi va rivojlanishi; o'rta asrlar va uyg'onish davridagi siyosiy tafakkur rivojlanishining asosiy yo'nalishlarini, buyuk mutafakkirlarning qarashlarini yoritish; yangi zamondagi siyosiy ta'limotlarning ijtimoiy hodisalarni bilishdagi o'rni, roli va ahamiyatini tushuntirish; eng yangi zamondagi siyosiy qarashlar, maktablar qaror topishi va rivojlanishining asosiy yo'nalishlari, ularning o'ziga xos xususiyatlarini ochib berish. Talabalarning istiqbolda davlat va siyosat sohalarida tadqiqotlarni rivojlantirish va umumjahon siyosiy tamoyillarini baholay olish qobiliyatini egallashi uchun jahon siyosiy ta'limotini rivojlanishiga hissa qo'shgan mutafakkirlarning vakillari tomonidan ishlab chiqilgan siyosatga oid nazariyalarni mustaqil ravishda tahlil etish ko'nikmalarini shakllantirish; talabalarni fanni rivojlantirishga oid tahlil qilish va tizimli yondashuvga o'rgatish.

Fan mazmuni	
II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) (38)	
M1	**Siyosiy ta'limotlar tarixi fan sifatida.** Jahon siyosiy ta'limotlar tarixi – insoniyat ma'naviy madaniyatining muhim tarkibiy qismi. Uni o'rganishning zarurligi va ma'naviy-ma'rifiy, tarbiyaviy ahamiyati. Siyosiy ta'limotlar tarixining siyosiy fanlar tizimida tutgan o'rni. Uning tadqiqot ob'ekti va predmeti, maqsadi va vazifalari, tuzilishi va manbalari. Siyosiy ta'limotlar tarixini o'rganishning metodologik tamoyillari.
M2	**Qadimgi Sharq siyosiy ta'limotlari.** Qadimgi Sharqda siyosatga doir tasavvurlar shakllanishining tarixiy va siyosiy shart-sharoitlari. Siyosiy bilimlar shakllanishining diniy-mifologik bosqichi. Siyosiy fikrning ibtidosi: afsonalar, diniy tasavvurlar. Qadimgi siyosiy-huquqiy yodgorliklar: "Avesto", "O'gitlar", "Xammurapi qonunlari". Qadimgi Misr siyosiy ta'limotlari. Qadimgi Bobil siyosiy ta'limotlari.
M3	**Qadimgi Misrdagi siyosiy fikrlar.** Qadimgi Misrdagi dastlabki davlat va huquq haqidagi qarashlarning paydo bo'lishi. Qadimgi Misrning siyosiy va huquqiy qarashlarida yer yuzidagi ijtimoiy tartib va siyosiy muassasalarning ilohiy kelib chiqishi haqidagi tezis asosiy g'oya sifatida. Qadimgi Misr siyosiy ta'limotlari. Qadimgi Misr podshohliklaridagi ijtimoiy-siyosiy hayot. Misr fir'avnlarining siyosiy hokimiyati. Ramzes II davridagi qonunlar, ijtimoiy hayotni tartibga solib turuvchi qonun-qoidalar, ahloq me'yorlari.

M4	**Qadimgi Bobil (Mesopotamiya)dagi siyosiy fikrlar.** "Xammurapi qonunlari". Qadimgi Bobil siyosiy ta'limotlari. Qadimgi Bobildagi ijtimoiy-siyosiy hayot. Qadimgi Mesopotamiyaning siyosiy va huquqiy qarashlari - shahar-davlatlar va ulardagi ijtimoiy-siyosiy tartib. Iqtisodiy munosabatlarining rivojlanishi. Jamiyatning ijtimoiy tabaqalanishidan iborat bo'lgan davlatchilik rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.
M5	**Qadimgi Hindistondagi siyosiy fikrlar.** Qadimgi Hindiston siyosiy fikrining davrlari. Braxmanizm mafkurasi va uning manbalari. Vedalar, dxarmasutralar va dxarmashastrilar. "Manu qonunlari" muhim siyosiy-huquqiy yodgorlik. Buddizm va jaynizm manbalari. Kautile va uning artxashastrasi. Shoh Ashokaning yozuvlari", "Maxabxarata"ning siyosiy g'oyalari
M6	**Qadimgi Xitoydagi siyosiy fikrlar.** Daosizm qadimgi Xitoy falsafiy va ijtimoiy-siyosiy oqimlaridan biri. Lao Szi (mil.av. VI asr) - Daotsizm asoschisi. Uning "Daosizm" asari. Konfutsiy (mil.av. 551-479) va uning Xitoy siyosiy qarashlari tarixidagi fundamental roli. "Lun Yuy" ("Suhbatlar va hikmatii so'zlar"). Mo-Szi. (mil.av. 479-400) ning davlat haqidagi ta'limoti
M7	**Qadimgi Yunonistondagi siyosiy fikrlar.** Qadimgi Yunonistondagi siyosiy fikrlarning vujudga kelishi va rivojlanishining davrlari: ilk (mil.av. IX-VI asrlar) davri, gullab-yashnagan davri (mil.avv. V-IV asrning 1-yarmi), Ellinizm davri siyosiy ta'limoti (mil.avv. IV asrlar). Davlat va siyosat to'g'risida mifologik tasavvurlar. Qadimgi Yunonistonda siyosiy fikrlarning rivojlanishi. Aristotel va va uning "Siyosat" asari". Platon va uning "Davlat" asari. Yunoniston siyosiy ta'limotlarining fuqarolik jamiyatini shakllantirishda tutgan o'rni. Aristotel va va uning "Siyosat" asari". Platon va uning "Davlat" asari. Yunoniston siyosiy ta'limotlarining huquqiy davlat qurishda, fuqarolik jamiyatini shakllantirishda tutgan o'rni va roli
M8	**Qadimgi Rimdagi siyosiy ta'limotlar.** Qadimgi Rim davlatchiligi tarixi: podshohlik, respublika, imperatorlik davrlari. Rimda siyosiy tafakkurlash va uning turli yo'nalishlari. Lukretsiy Kar (mil.avv. 99-55) inson muammolari haqida. Uning davlat paydo bo'lishining shartnomaviy xarakteri to'g'risidagi tasavvurlari. Mark Tulliy Sitseron (mil.avv. 106-43) - taniqli Rim notig'i, davlat arbobi va mutafakkiri. Uning "Davlat haqida", "Qonunlar haqida", "Burchlar haqida" va boshqa asarlarida siyosiy-huquqiy masalalarning yoritilishi. Davlatning mohiyati. Davlat boshqaruvining oddiy shakllari. Davlat boshqaruvining eng yaxshi, aralashgan shakli. Haqiqiy davlat arbobi va mukammal fuqaro.
M9	**Qadimgi O'rta Osiyodagi siyosiy g'oyalar.** Qadimgi davr va o'rta asrlarda Markaziy Osiyoda siyosiy va huquqiy fikrlarning rivojlanishi. Markaziy Osiyo mintaqasi hududida tarqalgan turli diniy va falsafiy oqimlar: zardushtiylik, nasroniylik, yahudiylik, buddizm, Avesto, "O'gitlar". "Avesto"da jamiyatni idora etishning ijtimoiy-siyosiy shakllari.
M10	**O'rta asrlar siyosiy g'oyalari.** O'rta asrlarda siyosiy g'oyalar shakllanishining tarixiy shart-sharoitlari. Neoplatonizm. Ilk xristian apologetlari. Avgustinning siyosiy doktrinasi. Foma Akvinskiyning siyosiy qarashlari. Aleksandriya maktabi. Teologik siyosiy nazariya. Cherkov va jamiyat. Sxolastika davri siyosiy fikrlari. Universalizm (realizm) va nominalizm. Yevropada yereliklik ta'limoti va harakati.
M11	**O'rta asrlar siyosiy g'oyalari.** O'rta asrlarda siyosiy g'oyalar shakllanishining tarixiy shart-sharoitlari. Neoplatonizm. Ilk xristian apologetlari. Avgustinning siyosiy doktrinasi. Foma Akvinskiyning siyosiy qarashlari. Aleksandriya maktabi. Teologik siyosiy nazariya. Cherkov va jamiyat. Sxolastika davri siyosiy fikrlari. Universalizm (realizm) va nominalizm. Yevropada yereliklik ta'limoti va harakati.
M12	**Arab-musuimon siyosiy ta'limotlari.** Arab-musulmon sivosiy ta'limotlari jahon siyosiy fikrining ko'rinishlaridan biri. Uning vujudga kelishi va rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari. Davlat va siyosatni o'rganishda me'yoriy-huquqiy va axloqiy-falsafiy yondashuvlar. Islom siyosiy-huquqiy mafkurasi. Muhammad payg'ambar (s.a.v.)ning qarashlari. "Qur'oni karim", "Hadislar"dagi "imomlik va "xalifalik to'g'risidagi qarashlar. Musulmon siyosiy fikrining yo'nalishlari va maktablari. Ularning o'ziga xos xususiyatlari.

	Al-Mavardiy (974-1058) xalifalik haqida. Ibn Xoldun (1332-1406 yy.) buyuk arab faylasufi. Uning "Muqaddima" risolasida ilgari surgan g'oyalari.
M13	**Ilk uyg'onish davri Markaziy Osiyo mutafakkirlarining siyosiy ta'limotlari.** O'rta asrlarda Markaziy Osiyodagi siyosiy fikrlarning o'ziga xos xususiyatlari. Abu Nasr Forobiy (873-950) - o'rta asrlar davrining eng buyuk mutafakkirlaridan biri. Uning "Fozil shahar aholisining qarashlari", "Baxtga erishish haqidagi traktat", "Urush va tinch-totuv yashash haqida", "Davlat arboblari haqida aforizmlari" va boshqa asarlarida siyosat, davlat haqidagi ta'limotning ishlab chiqilishi hamda ahamiyati. Abu Rayhon Beruniy (973-1048) jahon ilm-faniga salmoqli hissa qo'shgan buyuk olimning "O'tgan avlodlardan qolgan yodgorliklar", "Minerallar" va boshqa asarlarida ilgari surilgan siyosiy g'oyalari. Abu Ali ibn Sino (980-1037) va uning "Kitob ash- Shifo", "Donishnoma", "Najot", "Risolai tadbiri manzil" asarlaridagi siyosat, axloq va huquq masalalari. Imom Buxoriy, Imom Termiziy, Mahmud Zamaxshariy, Burxoniddin Marg'inoniy asarlaridagi ijtimoiy hayot, siyosat. din, axloq, huquq va davlat boshqaruvi masalalari. Yusuf Xos Hojib (XI asr) - turkiy xalqlarning buyuk adibi. Uning "Qutadg'u bilig" ("Saodatga eltuvchi bilim") asarida davlat va siyosat masalalarining badiiy tahlili.
M14	**Ilk uyg'onish davri Markaziy Osiyo mutafakkirlarining siyosiy ta'limotlari.** O'rta asrlarda Markaziy Osiyodagi siyosiy fikrlarning o'ziga xos xususiyatlari. Abu Nasr Forobiy (873-950) - o'rta asrlar davrining eng buyuk mutafakkirlaridan biri. Uning "Fozil shahar aholisining qarashlari", "Baxtga erishish haqidagi traktat", "Urush va tinch-totuv yashash haqida", "Davlat arboblari haqida aforizmlari" va boshqa asarlarida siyosat, davlat haqidagi ta'limotning ishlab chiqilishi hamda ahamiyati. Abu Rayhon Beruniy (973-1048) jahon ilm-faniga salmoqli hissa qo'shgan buyuk olimning "O'tgan avlodlardan qolgan yodgorliklar", "Minerallar" va boshqa asarlarida ilgari surilgan siyosiy g'oyalari. Abu Ali ibn Sino (980-1037) va uning "Kitob ash- Shifo", "Donishnoma", "Najot", "Risolai tadbiri manzil" asarlaridagi siyosat, axloq va huquq masalalari. Imom Buxoriy, Imom Termiziy, Mahmud Zamaxshariy, Burxoniddin Marg'inoniy asarlaridagi ijtimoiy hayot, siyosat. din, axloq, huquq va davlat boshqaruvi masalalari. Yusuf Xos Hojib (XI asr) - turkiy xalqlarning buyuk adibi. Uning "Qutadg'u bilig" ("Saodatga eltuvchi bilim") asarida davlat va siyosat masalalarining badiiy tahlili.
M15	**Nizomulmulk (1018-1092)ning "Siyosatnoma" asari va uning ahamiyati.** Podshohlarning, amaldor va vazirlarning hislatlari haqida. Xalqning ahvoli va odil sulton, shahanshohni madh etish haqida. Qozilar, xatiblar, muhtasiblarning munosabatlari, Din va shariat. Turli lavozim va ishlarni yuritish tartiblari. "Siyosatnoma"da davlatlararo munosabatlar.
M16	**Nizomulmulk (1018-1092)ning "Siyosatnoma" asari va uning ahamiyati.** Podshohlarning, amaldor va vazirlarning hislatlari haqida. Xalqning ahvoli va odil sulton, shahanshohni madh etish haqida. Qozilar, xatiblar, muhtasiblarning munosabatlari, Din va shariat. Turli lavozim va ishlarni yuritish tartiblari. "Siyosatnoma"da davlatlararo munosabatlar.
M17	**Amir Temur va Temuriylar davri mutafakkirlarining siyosiy ta'limotlari.** Amir Temur (1336-1405) buyuk davlat arbobi va sarkarda. "Temur tuzuklari": o'rta asrlar siyosiy fikrining noyob va bebaho manbai. Alisher Navoiy (1441-1501) o'rta asrlar jahon ma'naviy madaniyatining buyuk siymosi. Uning "Vaqliya", "Saddi Iskandariy" va boshqa asarlaridagi siyosiy g'oyalar.
M16	**Amir Temur va Temuriylar davri mutafakkirlarining siyosiy ta'limotlari.** Amir Temur (1336-1405) buyuk davlat arbobi va sarkarda. "Temur tuzuklari": o'rta asrlar siyosiy fikrining noyob va bebaho manbai. Alisher Navoiy (1441-1501) o'rta asrlar jahon ma'naviy madaniyatining buyuk siymosi. Uning "Vaqliya", "Saddi Iskandariy" va boshqa asarlaridagi siyosiy g'oyalar.

M19	**Uyg'onish va islohotchilik davrining siyosiy ta'limotlari.** Uyg'onish va islohotchilik davrining siyosiy g'oyalari. Siyosiy fikrlashdagi yangiliklar. Reformatsiyaning siyosiy g'oyalari. Reformatsiyaning diniy jihatlari. Utopik-sotsialistlarning siyosiy qarashlari. Tomas Myunser, Tomos Morning "Utopiya" asaridagi siyosiy g'oyalar. Nikollo Makiavelli – uyg'onish davrining buyuk mutafakkiri. Jan Battist Viko – qomusiy mutafakkir, faylasuf, tarixchi, lingvist, huquqshunos. Jan Bodenning davlat haqidagi ta'limoti.
	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) (38)
M1	**Yangi davr siyosiy ta'limoti.** Yangi davrda siyosiy nazariyalarning rivojlanishi. Ilk burjua inqiloblarining siyosiy nazariya va siyosiy mafkuralarga ta'siri. Tabiiy-huquqiy va shartnoma nazariyalarining siyosiy nazariyalarda institutlashuvi. Gugo Grotsiy, Benedikt Spinoza va ularning siyosiy qarashlari. Tomas Gobbsning siyosiy ta'limoti. Jon Lokkning siyosiy g'oyalari, Fransua Mari Volterning siyosiy qarashlari. Shari Lui Monteske siyosiy ta'limoti. Jan-Jak Russoning siyosiy qarashlari. Ma'rifiy absolyutizm va ular g'oyasining siyosiy jihatlari. Ensiklopediyachilarning siyosiy g'oyalari. Sharl Lui Monteskening siyosiy qarashlari. Ma'rifatchilik davrining radikal ta'limotlari: utopik-sotsialistlar, yakobinchilar. Italiya ma'rifatchiligi. J.Vikoning tarix konsepsiyasi. Ingliz ma'rifatchiligining o'ziga xos jihatlari. Adam Smit ta'limoti va siyosat.
M2	**AQSh siyosiy ta'limoti tarixi.** XIX asrdagi sotsialistik ta'limotlar. Anarxizm, marksizm, kommunizm siyosiy ta'limoti. Evolyuniya nazariyasi va uning siyosiy fanlar uchun ahamiyati. Tabiiy-huquqiy va shartnoma nazariyasi Amerika davlatchiligi mafkurasi siyosiy ta'limotining nazariy asosi. Respublikachilik va gomrul g'oyalari. AQSh otalarining siyosiy ta'limoti: A.Gamilton; J.Medison; T.Jefferson; T.Peyn. Davlat hokimiyati tuzilishi, davlat, jamiyat va shaxs o'zaro munosabatlari asosiy prinsiplarini asoslanishi. XVIII asr oxiri - XIX boshlarida AQSh siyosiy mafkurasining asosiy yo'nalishlari.
M3	**Liberalizm, konservatizm, sotsializm.** Mark Pattison, Burke liberalism borasidagi qarashlari. Bernardning 1899-yilda chop etilgan "Davlatning falsafiy nazaryasi" asari va unda ilgari surilgan g'oyalar. Davlatning metafizik nazaryasi. Sidney Vebbning demokratiya borasidagi qarashlari. Sidney Oliver sotsializm borasidagi qarashlari. Fabian sotsalizmining mazmun-mohiyati. XVII asrda Angilya Radikalizmi. Mo'tadil va Radikal islohotlar va ularning ta'rifi. XVII asrda Angilya qonunchiligidagi cheklovlar. Respublikachilar: Jon Milton, Algernon Sidneylarning nazariy qarashlari.
M4	**G'arbiy Yevropa siyosiy ta'limoti.** I.Kant va G.Gegel siyosiy ta'limotining asoslari. XIX asr birinchi yarmida konservatizm, pozitivizm, liberalizm siyosiy mafkuralarining shakllanishi. Utilitar qarashlar evolyutsiyasi. Nemis liberalizmi. Benjamen Konstan va Aleksis de Tokvil siyosiy qarashlari. Ogyust Kontning siyosiy qarashlari. XIX asrdagi sotsialistik ta'limotlar. Anri Sen-Simon, Shari Fure va Robert Ouenning siyosiy qarashlari. Anarxizm, marksizm, kommunizm siyosiy ta'limoti. Evolyutsiya nazariyasi va uning siyosiy fanlar uchun ahamiyati. A.Shopengauer, F.Nitsshe va G.Spenser siyosiy g'oyalari. M.Veberning siyosiy nazariyasi. Natsional-sotsializmning totalitar mafkurasi. Neomarksizm siyosiy nazariyasi (Frankfurt maktabi). F.fon Xayekning siyosiy qarashlari. K.Popperning siyosiy qarashlari. Siyosatga postmodernistik yondashuv. O.Shpenglerning g'oyalari.
M5	**Modernizatsiyalashgan liberalizm ta'limotlari.** Adam Smit "Millatlar boyligi" va David Rikardo "Siyosiy iqlisod printsiplari" asarlarida liberalistik qarashlarning o'ziga xos xususiyatlari. 1815-1846 yillardagi "Don qonunlari" va uning liberalizmda tutgan ahamiyati. Karlayl, Ruskin, Villiam Morrislarning industrializm borasidagi qarashlari. Karl Polaniy "Buyuk transformatsiya" (1944), Jon Stuart Mill "Ozodlik" asarlarida liberalistik ta'limotlar. Gerbert Spenser "Ijtimoiy statistika" asarida liberal g'oyalar. Liberalizmning idealistik ko'rinishi.
M6	**Markaziy Osiyodagi siyosiy ta'limotlar.** XVII - XIX asrlarda Markaziy Osiyodagi ijtimoiy-siyosiy jarayonlarning asosiy xususiyatlari. Turli sulolalar urug'-aymoqlar o'rtasidagi o'zaro kurashning kuchayishi. Temuriylar davlatining parchalanib ketishi va

	mayda mustaql davlatlar: Buxoro, Xiva, Qo'qon xonliklarining paydo bo'lishi. Ularning inqirozli ahvoli. Rossiya qaramligiga tushib qolishi. Bu hodisalarning iitimoiy-siyosiy fikrda aks topishi. Turdi Farog'iy (XVII asrlarda yashagan) - o'zbek xalqi siyosiy flkrining yirik vakillaridan biri, Ashtarxoniylar sulolasi siyosiy-huquqiy institutlarining tanqidchisi. Ogahiy (1809-1897)ning o'zbek xalqi ijtimoiy-siyosiy qarashlari tarixidagi o'rni. Ogahiyning Xiva xonligida boshqaruvning xususiyatlari haqidagi qarashlari. XIX asrning oxiri va XX asrning boshlarida Markaziy Osiyodagi ma'rifatparvarlik g'oyalari. Ahmad Donish (1827-1897) - Markaziy Osiyo halqlari siyosiy flkrining rivojlanishidagi o'rni va qo'shgan hissasi. Ahmad Donishning Buxoro amirligi va uni isloh qilish haqidagi g'oyalari. Berdimurodo'g'li Berdaq (1827-1900) - Qoraqalpoq xalqining mashhur shoiri va mutafakkiri. Uning Xiva xonligi tizimi va inson huquqlari haqidagi g'oyalari va ularning ahamiyati. Muqimiy (1850-1903) - ma'rifatparvar shoir. Uning ijtimoiy adolat, ma'rifat haqidagi g'oyalari. Furqat (1859-1909) - XIX asr o'zbek xalqi ijtimoiy-siyosiy flkrining taniqli vakillaridan biri. Uning Qo'qon xonligining tabiati, idora usuli haqidagi qarashlari.
M7	**XIX asr oxiri XX asr boshlarida jadidlar siyosiy qarashlari.** Jadidchilik harakatining kelib chiqishi tarixiy shart-sharoitlari. Jadidchilik ma'rifatining siyosiy jihatlari. Jadidlarning siyosiy qarashlari: Mahmudxo'ja Behbudiy, Abdurauf Fitrat, Minavvar Qori, Ahmad Zaki Validi To'g'on, Fayzulla Xo'jayev. Jadidlarning milliy davlatchilikka oid qarashlari. Jadidlarning sovet tuzumiga qarshi kurashi. Jadidlarning feodal tuzumga qarshi kurashi. Jadidlarning siyosiy mafkuralari.
M8	**XX asrda Hindistondagi siyosiy g'oyalar va ta'limotlar.** XX asrning 1-yarmida Hindistondagi siyosiy fikrlarning o'ziga xos xususiyatlari. Uning hind milliy ozodlik harakati bilan uzviy bogliqligi. Britaniya hukmronligini tugatish va milliy mustaqillikni tiklash XX asrning birinchi yarmidagi siyosiy fikrning bosh mazmuni. Mahatma Gandi (1869-1948) XX asr Hindiston siyosiy flkrining buyuk namoyondalaridan biri. Uning Hindiston xalqlari milliy ozodlik harakatlari mafkurasi -gandizmni asoslab berganligi. Gandizm diniy-falsafiy, ijtimoiy-siyosiy qarashlar tizimi. Uning bosh g'oyasi - hind xalqining milliy mustaqilligiga tinch yo'l bilan erishish. Javaxarlal Neru (1889-1964) Hindistonning siyosiy mutafakkiri va siyosiy arbobi. Mahatma Gandining vaqin shogirdi va izdoshi.
M9	**XX asrda Xitoydagi siyosiy g'oyalar va ta'limotlar.** Xitoydagi siyosiy fikrlar. XX asrning 1-yarmida Xitoyda siyosiy fikrlarning rivojlanishi. Uning asosiy oqimlari. Xitoy siyosiy fikrlarida an'anaviylik va zamonaviylik. G'arb an'analarining Xitoy siyosiy fikrlariga ta'siri. Sotsializm g'oyasining vujudga kelishi. Sun Yat Sen (1866-1925) - inqilobchi, demokrat, siyosiy arbob, Xitoydagi milliy ozodlik xarakatining rahbarlaridan biri. Uning tenglik, ozodlik, halq hokimiyati, hokimiyatning bo'linishi, siyosiy partiya haqidagi g'oyalari. XX asrning 2-yarmida Xitoydagi siyosiy fikrlar. Uning asosiy tendensiyalari. Sotsializm qurilishining Xitoycha modeli. "Katta sakrash" va "Madaniy inqilob" siyosati. Mao Sze Dun (1893-1976) - Xitoy komunistik partiyasi rahbarlaridan biri, siyosiy arbob. Uning yangi demokratiya ta'limoti. Den Syao Pin (1904 y.) - Xitoy komunistik partiyasi rahbarlaridan biri, siyosiy arbob. Uning sotsializmni isloh qilish konsepsiyasi.
M10	**XX asrdagi zamonaviy siyosiy ta'limotlar.** XX asrdagi so'l va so'l radikal g'oyalar. Leninizm va bolshevizm. Davlatning sinfiylashuvi va sinfiy ziddiyatlarning qarama-qarshiligi. "Yangi tipdagi partiya" va kommunistik g'oya. Sotsializm g'oyasining sinflashuvi. XX asr boshlarida Yevropa klassik sotsial-demokratiyasi. K.Kautskiy, E.Bernshteynning siyosiy qarashlari. 1920-1930-yillarda liberalizm inqirozi va uning modernizatsiyalashuvi. Liberalizmning anglo-sakson va kontinental-yevropa an'analari. Insoniy individuallik va erkinlik muammolari. G'arb davlatlarining neokonservatik tajribasi. Sh.de Goll, R.Reygan, M.Tetcher. Fashizm va uning kelib chiqish sabablari. "Sovuq urush" siyosatining barham topishi.
M11	**XX asrdagi siyosiy ta'limotlar yo'nalishlari.** Ikki siyosiy tizimlar o'rtasida o'zaro kurashlar jarayonining rivojlanishi va konservatizm konsepsiyasining vujudga kelishi.

	Xanna Arendt, Zbignev Bjezinskiy, Karl Fridrix asarlarida demokratiya va totalitarizm nazariyasi. Totalitar diktatura belgilari. Sovuq urush siyosati. G.Trumen, U.C'herchill G'arb va Sharq qarama-qarshiliklari haqida. Sobiq Sovet ittifoqining xalqaro doktrinasi. Yevropa sotsial-demokratiyasi mafkurasidagi o'zgarishlar. Sotsialistik Internatsional. O.Tofller. Neokonservatizm. Neoliberalizm. Xususiy mulkchilikni rivojlantirish individual erkinlikni ta'minlash omili sifatida. Sovuq urush siyosatining barham topishi. G. Kelzenning huquqining me'yoriy nazariyasi. Asosiy asarlari: "Huquqning sof nazariyasi", "Normalarning umumiy nazariyasi" asarlarida huquqiy neopozitivizm va normativizm g'oyalarining rivojlanishi.
M12	**Jahon siyosati nazariyasining XXI asrdagi muammolari.** Globallashuv siyosiy va iqtisodiy jarayon sifatida. XXI asrdagi global muammolar. Barqaror rivojlanish konsepsiyasi. Jahonda siyosiy fanlarning rivojlanishi. Terrorchilik. Ekstremizm. Terrorizm evolyutsiyasining asosiy bosqichlari. Terrorchilikka qarshi kurashning ob'ektiv va sub'ektiv muammolari. Siyosatni kommunikativ va kuch ishlatish sifatida sharhlash. "Demokratiya to'lqinlari". S.Xantington va F.Shmitterning demokratik to'siqlarini davrlashtirishi. F.Fukuyamaning "Tarixning tugashi" asari. "Neomondializm"ning shakllanishi. Global boshqaruv va BMTni isloh etish muammolari.
M13	**Sobiq Ittifoq davrida O'zbekistondagi siyosiy fikr.** XX asrning boshlarida Markaziy Osiyodagi jadidlik siyosiy g'oyalarining vujudga kelishi. M.Behbudiy, A.Furqat. A.Qodiriy, A.Cho'lpon va boshqa jadidlarning milliy mustaqil davlatchilik haqidagi qarashlari va ularning ahamiyati. XX asrning 20-80 yillarida O'zbekistondagi siyosiy fikr. Bolshevizm va aksilbolshevizm g'oyalari, rasmiy va norasmiy qarashlar. Fayzulla Xo'jayev, Akmal Ikromov, Usmon Yusupov, Sharof Rashidov va boshqa atoqli davlal va jamoat arboblarining siyosiy qarashlari.
M14	**Sobiq Ittifoq davrida O'zbekistondagi siyosiy fikr.** XX asrning boshlarida Markaziy Osiyodagi jadidlik siyosiy g'oyalarining vujudga kelishi. M.Behbudiy, A.Furqat. A.Qodiriy, A.Cho'lpon va boshqa jadidlarning milliy mustaqil davlatchilik haqidagi qarashlari va ularning ahamiyati. XX asrning 20-80 yillarida O'zbekistondagi siyosiy fikr. Bolshevizm va aksilbolshevizm g'oyalari, rasmiy va norasmiy qarashlar. Fayzulla Xo'jayev, Akmal Ikromov, Usmon Yusupov, Sharof Rashidov va boshqa atoqli davlal va jamoat arboblarining siyosiy qarashlari.
M15	**Mustaqillik yillarida O'zbekistondagi dastlabki demokratik islohotlar.** XX asrning oxiri XXI asrning boshida O'zbekistonda siyosiy fikrning yangilanishi. Istibdod mafkurasidan voz kechilishi va milliy istiqlol mafkurasining shakllanishi. O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti I.A.Karimov (1938-2016)ning siyosiy fikr rivojlanishidagi o'rni va roli. Uning siyosiy hodisalarga yangicha yondashuvi. Islom Karimov – demokratiyaga o'tish "O'zbekiston niodeli"ning asoschisi.
M16	**Mustaqillik yillarida O'zbekistondagi dastlabki demokratik islohotlar.** XX asrning oxiri XXI asrning boshida O'zbekistonda siyosiy fikrning yangilanishi. Istibdod mafkurasidan voz kechilishi va milliy istiqlol mafkurasining shakllanishi. O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti I.A.Karimov (1938-2016)ning siyosiy fikr rivojlanishidagi o'rni va roli. Uning siyosiy hodisalarga yangicha yondashuvi. Islom Karimov – demokratiyaga o'tish "O'zbekiston niodeli"ning asoschisi.
M17	**Mustaqillik yillarida O'zbekistondagi dastlabki demokratik islohotlar.** XX asrning oxiri XXI asrning boshida O'zbekistonda siyosiy fikrning yangilanishi. Istibdod mafkurasidan voz kechilishi va milliy istiqlol mafkurasining shakllanishi. O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti I.A.Karimov (1938-2016)ning siyosiy fikr rivojlanishidagi o'rni va roli. Uning siyosiy hodisalarga yangicha yondashuvi. Islom Karimov – demokratiyaga o'tish "O'zbekiston niodeli"ning asoschisi.
M18	**Yangi O'zbekistondagi demokratik islohotlar va ularning o'ziga xos xususiyatlari.** Yangi O'zbekistondagi demokratik o'zgarishlar, keng imkoniyatlar va amaliy ishlar. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyevning 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-

	sonli "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha 2017-2021 yillarga mo'ljallangan Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2021-2025 yillarda fuqarolik jamiyatini rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi 2021-yil 4-martdagi PF-60-son Farmoni.
M19	**Yangi O'zbekistondagi demokratik islohotlar va ularning o'ziga xos xususiyatlari.** Yangi O'zbekistondagi demokratik o'zgarishlar, keng imkoniyatlar va amaliy ishlar. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyevning 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-sonli "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha 2017-2021 yillarga mo'ljallangan Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2021-2025 yillarda fuqarolik jamiyatini rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi 2021-yil 4-martdagi PF-60-son Farmoni.
M20	**Yangi O'zbekistondagi demokratik islohotlar va ularning o'ziga xos xususiyatlari.** Yangi O'zbekistondagi demokratik o'zgarishlar, keng imkoniyatlar va amaliy ishlar. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyevning 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-sonli "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha 2017-2021 yillarga mo'ljallangan Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2021-2025 yillarda fuqarolik jamiyatini rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi 2021-yil 4-martdagi PF-60-son Farmoni.
III. Mashg'ulotlar shakli: Seminar mashg'uloti 1-semestr. Siyosatshunoslikka kirish I. (40)	
S1	Siyosiy va huquqiy ta'limotlar tarixi fan sifatida.
S2	Qadimgi Sharqdagi siyosiy ta'limotlar.
S3	Qadimgi Misrdagi siyosiy fikrlar.
S4	Qadimgi Bobil (Mesopotamiya)dagi siyosiy fikrlar.
S5	Qadimgi Hindistondagi siyosiy fikrlar.
S6	Qadimgi Xitoydagi siyosiy fikrlar.
S7	Qadimgi Yunonistondagi siyosiy fikrlar.
S8	Qadimgi Rimdagi siyosiy ta'limotlar.
S9	Qadimgi O'rta Osiyodagi siyosiy g'oyalar.
S10	Qadimgi O'rta Osiyodagi siyosiy g'oyalar.
S11	O'rta asrlar siyosiy g'oyalari.
S12	Arab-musuimon siyosiy ta'limotlari.
S13	Arab-musuimon siyosiy ta'limotlari.
S14	Ilk uyg'onish davri Markaziy Osiyo mutafakkirlarining siyosiy ta'limotlari.
S15	Amir Temur va Temuriylar davri mutafakkirlarining siyosiy ta'limotlari.
S16	Amir Temur va Temuriylar davri mutafakkirlarining siyosiy ta'limotlari.
S17	Uyg'onish va islohotchilik davrining siyosiy ta'limotlari.
S18	Uyg'onish va islohotchilik davrining siyosiy ta'limotlari.
S19	Yangi davr siyosiy ta'limoti
S20	Yangi davr siyosiy ta'limoti
	2-semestr. Siyosatshunoslikka kirish II.(40)
S1	Yangi davr siyosiy ta'limoti.
S2	AQSh siyosiy ta'limoti tarixi.
S3	Liberalizm, konservatizm, sotsializm.
S4	G'arbiy Yevropa siyosiy ta'limoti.
S5	Modernizatsiyalashgan liberalizm ta'limotlari.
S6	Modernizatsiyalashgan liberalizm ta'limotlari.
S7	Markaziy Osiyodagi siyosiy ta'limotlar.
S8	XIX asr oxiri XX asr boshlarida jadidlar siyosiy qarashlari.
S9	XX asrda Hindistondagi siyosiy g'oyalar va ta'limotlar.
S10	XX asrda Xitoydagi siyosiy g'oyalar va ta'limotlar.
S11	XX asrda Xitoydagi siyosiy g'oyalar va ta'limotlar.
S12	XX asrdagi zamonaviy siyosiy ta'limotlar.
S13	XX asrdagi siyosiy ta'limotlar yo'nalishlari.
S14	Jahon siyosati nazariyasining XXI asrdagi muammolari.
S15	Jahon siyosati nazariyasining XXI asrdagi muammolari.
S16	Sobiq Ittifoq davrida O'zbekistondagi siyosiy fikr.
S17	Mustaqillik yillarida O'zbekistondagi dastlabki demokratik islohotlar.
S18	Mustaqillik yillarida O'zbekistondagi dastlabki demokratik islohotlar.
S19	Yangi O'zbekistondagi demokratik islohotlar va ularning o'ziga xos xusudiyatlari
S20	Yangi O'zbekistondagi demokratik islohotlar va ularning o'ziga xos xususiyatlari

Mustaqil ta'limni bajarish bo'yicha talablar:
"Siyosiy ta'limotlar tarixi" fani bo'yicha mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular va mustaqil ishlarning kalendar tematik rejasi

№	Mavzu nomi
1.	Siyosiy ta'limotlar tarixi fan sifatida.
2.	"Avesto" va undagi siyosiy-huquqiy tasavvurlar.
3.	"Xammurapi qonunlari - Bobil siyosiy fikrining muhim yodgorligi.
4.	Qadimgi Sharqda siyosatga doir tasavvurlar shakllanishining tarixiy va siyosiy shart-sharoitlari.
5.	Qadimgi Hindiston siyosiy g'oyalari.
6.	Qadimgi Xitoy siyosiy ta'limoti.
7.	Konfutsiy - insoniyatning buyuk mutafakkirlaridan biri.
8.	Qadimgi Yunonistonda siyosiy fikrlashning rivojlanishi.
9.	**"Yetti donishmand".**
10.	Ellinizm davri siyosiy ta'limoti.
11.	Qadimgi Yunoniston siyosiy fikrining rivojlangan davri.
12.	Aristotel va uning "Siyosat" asari.
13.	Solon islohoti va uning ahamiyati
14.	Platon va uning "Davlat" asari.
15.	Qadimgi Rimda siyosiy tafakkurlash va uning turli yo'nalishlari.
16.	Sitseronning siyosat va davlatga oid qarashlari.
17.	Foma Akvinskiyning siyosiy qarashlari.
18.	O'rta Osiyoda siyosiy fikrlar tarixi.
19.	Islom siyosiy fikrlash taraqqiyoti.
20.	Abu Nasr Forobiyning siyosiy ta'limoti.
21.	Fozil jamiyat va undagi siyosiy munosabatlar.
22.	Nizomumulkning "Siyosatnoma" asari va uning ijtimoiy-siyosiy ahamiyati.
23.	Ibn Rushdning ijtimoiy-siyosiy ta'limoti.
24.	Ibn Xaldunning siyosiy ta'limoti.
25.	Yusuf Xos Hojib - turkiy halqlarning buyuk adibi. Uning "Qutadg'u bilig" ("Saodatga eltuvchi bilim") asarida davlat va siyosat masalalarining badiiy tahlili.
26.	Nizomulmulkning «Siyosatnoma» asari va uning ahamiyati.
27.	Amir Temur - buyuk davlat arbobi va sarkarda.
28.	"Temur tuzuklari" - o'rta asrlar siyosiy fikrining noyob va bebaho manbai.

29.	Alisher Navoiy - o'rta asrlar jahon ma'naviy madaniyatining buyuk siymosi. Uning "Vaqfiya", "Saddi Iskandariy" va boshqa asarlaridagi siyosiy g'oyalar.
30.	Nikkolo Makiavellining siyosiy nazariyasi.
31.	Jan Boden va uning davlat suverenitetiga oid ta'limoti.
32.	Gugo Grotsiy va Benedikt Spinozalarning siyosiy qarashlari.
33.	Tomas Gobbsning siyosiy ta'limoti.
34.	Jon Lokkning siyosiy g'oyalari.
35.	Shari Lui Monteske siyosiy ta'limoti.
36.	Jan-Jak Russoning siyosiy qarashlari.
37.	AQSh Asoschi - Otalarining siyosiy ta'limoti.
38.	XVIII asr oxiri - XIX boshlarida AQSh siyosiy mafkurasining asosiy yo'nalishlari.
39.	I.Kant va G.Gegel siyosiy ta'limotining asoslari.
40.	Benjamen Konstan va Aleksis de Tokvil siyosiy qarashrari.
41.	Ogyust Kontning siyosiy qarashlari.
42.	K.Popperning siyosiy qarashlari. Sivosatga postmodemistik yondashuv.
43.	T.Farog'iy, B.Mashrab, M.Bedilning siyosiy qarashlari.
44.	Muqimiy, Furqatning ijtimoiy-siyosiy qarashlari.
45.	Jadidchilik harakati kelib chiqishining tarixiy shart-sharoitlari.
46.	Ahmad Donish va Berdaqning siyosiy qarashlari.
47.	Mahmudxo'ja Behbudiyning siyosiy qarashlari.
48.	Abdulla Qodiriy asarlarida siyosiy jarayonlar.
49.	Abdurauf Fitratning siyosiy qarashlari.
50.	Munavvar Qorining siyosiy qarashlari.
51.	Ahmad Zaki Validi To'g'onning siyosiy qarashlari.
52.	XX asrdagi so'l va so'l radikal g'oyalar.
53.	XX asr boshlarida Yevropa klassik sotsial-demokratiyasi.
54.	K.Kautskiyning siyosiy qarashlari.
55.	E.Bernshteynning siyosiy qarashlari.
56.	Shari de Gollning siyosiy qarashlari.
57.	R.Reyganning siyosiy qarashlari.
58.	M.Tetcherning neokonservatik siyosati.
59.	Mahatma Gandi vagandizm.
60.	XXI asrdagi global siyosiy muammolar.
61.	Terrorizm evolyutsiyasining asosiy bosqichlari.
62.	Siyosatni kommunikativ va kuch ishlatish sifatida sharhlash.
63.	S.Xantington va F.Shmitterning demokratik to'lqinlarini davrlashtirishi.
64.	F.Fukuyamaning "Tarixning tugashi" asari.
65.	Aleksis Tokvilning siyosiy konsepsiyasi.
66.	XIX asr birinchi yarmida nemis liberalizmi (V.Gumbold, L.Shteyn).
67.	J.J.Russoning siyosiy qarashlari.
68.	Global boshqaruv va BMTni isloh etish muammolari.
69.	T.Gobbs ta'limotida davlatning mohiyati va maqsadi.
70.	T.Jeffersonning siyosiy va huquqiy g'oyalari. AQSh mustaqillik deklaratsiyasi.

"Siyosiy ta'limotlar tarixi" fani bo'yicha mustaqil ta'lim mavzulari uning mazmunini yoritish maqsadida tanlangan va talabada shu haqida bilim ko'nikmasini shakllantirish nazarda tutilgan. siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiyaning mazmuni, mohiyati, tasnifini, uning rivojlanishi, nazariyalari bir-biri bilan bog'liq jihatlar to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi; siyosiy madaniyatning xulq-atvor jihati: shakllari va stereotiplar, siyosiy mafkura hokimiyat munosabatlarini aks ettiruvchi omil ekanligini, liberalizm va neoliberalizm, konservatizm va neokonservatizm, sotsial demokratiyaga doir xususiyatlarni bilishi va ulardan foydalana olishi; rivojlangan mamlakatlar siyosiy madaniyati, mafkurasini siyosiy tahlil qila oladi, hokimiyat va davlatning kelib chiqishi, antropologiyasi haqidagi bilimlar asosida mushohada yurita olish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.Ushbu mavzu haqida keyingi tadqiqotlar olib borgan ekspeditsiya faoliyati ham keng ma'lumotlar berib ular haqida ham o'quvchilar bilim ko'nikmasiga ega bo'ladi. Shu mazmunda MT da nazarda tutilgan mavzular haqida talabalar ish olib borishadi. Barcha keltirilgan mavzularni har biri to'g'risida talabalar qay tarzda o'zlashtirish, bilim ko'nikmasiga ega bo'lish mexanizmi fanning sillabusida ochib beriladi.

3.	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: - **"Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya"** fanidan talabalar, ushbu davrda tarixiy tadqiqotlar ko'lami, davrning o'z dolzarb muammosini tadqiqotlarning metodologik asoslari haqida ***tasavvur va bilimga ega bo'lishi;*** - Talaba **"Siyosiy madaniyat, mafkura va antropologiya"** fanining alohida fan sifatida mavqyeiga ega bo'lishi, o'rganilayotgan davr va bugungi kun tarix fanining dolzarb muammolarini to'g'ri talqin qilish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak***. - Talaba o'zlashtirayotgan fan bo'yicha egallagan bilimlarini tahlil qilish to'plangan tarixiy tajribani ilmiy va pedagogik amaliyotda samarali qo'llash ***malakalariga ega bo'lishi kerak***.
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • *munozara,* • *o'z-o'zini nazorat.* • "Aqliy hujum", • "Muammo"; • Krossvord • Annogrammalar • Ko'chma dars mashg'ulotlari
5.	**VII. Kreditni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy nazorat shakllari, hamda mustaqil ta'limda berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish

	Asosiy adabiyotlar
A1.	Boboyev H.B. tahriri ostida mualliflar jamoasi. Siyosiy va huquqiy ta'limotlar tarixi. Darslik. T.: TOYul, 2003. - 203 b. Muxiddinova F.A. Siyosiy va huquqiy ta'limotlar tarixi. Darslik. —T.. TDYul, 201 1. -376 s. Qirg'izboyev M. Siyosatshunoslik. O'quv qo'llanma. -T.: Yangi asr avlodi, 2013.-524 b. Quranbayev Q., Mirzaaxmedov K. Siyosatshunoslik. O'quv qo'llanma, - T.: Kamalak, 2013.
	Tavsiya qilinadigan qo'shimcha adabiyotlar
Q1.	Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - T.: O'zbekiston. 2017. -486 b.

Q2.	Mirziyoyev Sh.M. Milliy taкaqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild. -T.: O'zbekiston, 2017. -592 b.
Q3.	Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild. -T.: O'zbekiston, 2018. -508 b.
Q4.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. -T.: "O'zbekiston", 2021, - 446 b.
Q5.	Temur tuzuklari. -T.: Yoshlar nashriyot uyi, 2018. 184 b.
Q6.	Abu Nasr Forobiy. Fozil odamlar shahri. -T.: Yangi asr avlodi, 2018. 320 b.
Q7.	Nizomulmulk. Siyosatnoma. - Toshkent: Yangi asr avlodi, 2014. -304 b.
Q8.	Odilqoriev H., G'oyibnazarov Sh. Siyosiy madaniyat. T.: 2004. 192 b.
Q9	Otamurodov S. Globallashuv va millat. -T.: Yangi asr avlodi. 2008.
Q10	Otamurodov S. Globallashuv va milliy-ma'naviy xavfsizlik. -T.: O'zbekiston, 2013.
Q11	Omonov B. Jamiyatni modernizatsiyalashning konseptual asoslari. - T.: Aloqachi, 2019.
Q12	Pugachev V., Solovev A. Siyosatshunoslikka kirish. -T.: Yangi asr avlodi, 2004. 456 b.
Q13	Qirg'izboev M. Siyosatshunoslik. O'quv qo'llanma. -T.: Yangi asr avlodi, 2013.
	Axborot manbalari:
A1	www.prezident.uz – O'zbekiston Respublikasi Prezidentining rasmiy veb-sayti
A2	www.uza.uz – O'zbekiston Milliy axborot agentligi
A3	www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portal
A4	www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi
A5	http:/isrs.uz/ - O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Strategik va mintaqalararo tadqiqotlar instituti
A6	https://qomus.info - Onlayn ilmiy ensiklopediya
A7	www.ziyouz.uz - Fan va ta'lim portali.
8.	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O'quv uslubiy Kengashining 2024 yil "___" ________dagi 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
9.	**Fan/modul uchun mas'ul:** Raximova M. – Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrasi dotsenti
10.	**Taqrizchilar:** - Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrasi dotsenti (ichki) M.Sattarov R.Komilov – Samarqand Davlat chet tillar instituti, F.F.d, prof.

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida
Fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi guruhi:

Rais – M.Normamatova ________

Falsafa va milliy g'oya kafedra mudiri — **prof. A.Samadov**

Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar fakulteti dekani — **prof. A.Q. Aymatov**

SamDU o'quv ishlari bo'yicha prorektor — **prof. A.Soleev**

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI
O'QUV USLUBIY BOSHQARMA

"Falsafa va milliy g'oya" kafedrasida o'tiladigan "Siyosiy ta'limotlar tarixi" fanidan tuzilgan fan dasturiga

TAQRIZ

"Siyosiy ta'limotlar tarixi" fan dasturida talabalarda qadimgi dunyodan hozirgi davrgacha evolyusiyaviy tarzda rivojlanayotgan siyosat, unga doir asosiy konsepsiyalar bilan tanishtirish ochib berilgan.

Fan dasturida fanning vazifasi – jahon siyosiy fikrining paydo bo'lishi va rivojlanishi bosqichlari ya'ni: qadimgi dunyoning turli mintaqalarida siyosiy fikrning kelib chiqishi va rivojlanishi; o'rta asrlar va uyg'onish davridagi siyosiy tafakkur rivojlanishining asosiy yo'nalishlarini, buyuk mutafakkirlarning qarashlarini yoritish; yangi zamondagi siyosiy ta'limotlarning ijtimoiy hodisalarni bilishdagi o'rni, roli va ahamiyatini tushuntirish; eng yangi zamondagi siyosiy qarashlar, maktablar qaror topishi va rivojlanishining asosiy yo'nalishlari, ularning o'ziga xos xususiyatlarini ochib berilgan.

Talabalarning istiqbolda davlat va siyosat sohalarida tadqiqotlarni rivojlantirish va umumjahon siyosiy tamoyillarini baholay olish qobiliyatini egallashi uchun jahon siyosiy ta'limotini rivojlanishiga hissa qo'shgan mutafakkirlarning vakillari tomonidan ishlab chiqilgan siyosatga oid nazariyalarni mustaqil ravishda tahlil etish ko'nikmalarini shakllantirish; talabalarni fanni rivojlantirishga oid tahlil qilish va tizimli yondashuvga o'rgatish.tafakkur tarzining ko'rinishlari, ularning dolzarb muammolari va ilmiy tafakkur tarzining mohiyati xususida chuqur bilim olish, hamda ularda o'z-o'zini anglash va to'g'ri fikrlash mahorati, ko'nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat. Yaratilgan fan dasturi oliy ta'lim tizimida bakalavr bosqichi talabalari uchun o'tilagan "Siyosiy ta'limotlar tarixi" fanining mazmuni va o'tilishi tartibini, talabalar tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim hamda ko'nikmalar hajmini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujjat hisoblanadi.

"Siyosiy ta'limotlar tarixi" fanidan tayyorlangan fan dasturi mazmunan va tuzilishi jihatidan OTM fan dasturlariga qo'yilgan talablarga javob beradi deb hisoblayman va uni barcha ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun ta'lim jarayonida foydalanishga tavsiya etaman.

"Falsafa va milliy g'oya" kafedrasi
dotsenti M.Sattarov

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrasining "Siyosatshunoslikka kirish" faniga tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

"Siyosiy ta'limotlar tarixi" fan dasturida talabalarda qadimgi dunyodan hozirgi davrgacha evolyusiyaviy tarzda rivojlanayotgan siyosat, unga doir asosiy konsepsiyalar bilan tanishtirish ochib berilgan.

Fan dasturida fanning vazifasi – jahon siyosiy fikrining paydo bo'lishi va rivojlanishi bosqichlari ya'ni: qadimgi dunyoning turli mintaqalarida siyosiy fikrning kelib chiqishi va rivojlanishi; o'rta asrlar va uyg'onish davridagi siyosiy tafakkur rivojlanishining asosiy yo'nalishlarini, buyuk mutafakkirlarning qarashlarini yoritish; yangi zamondagi siyosiy ta'limotlarning ijtimoiy hodisalarni bilishdagi o'rni, roli va ahamiyatini tushuntirish; eng yangi zamondagi siyosiy qarashlar, maktablar qaror topishi va rivojlanishining asosiy yo'nalishlari, ularning o'ziga xos xusus iyatlarini ochib berilgan.

Talabalarning istiqbolda davlat va siyosat sohalarida tadqiqotlarni rivojlantirish va umumjahon siyosiy tamoyillarini baholay olish qobiliyatini egallashi uchun jahon siyosiy ta'limotini rivojlanishiga hissa qo'shgan mutafakkirlarning vakillari tomonidan ishlab chiqilgan siyosatga oid nazariyalarni mustaqil ravishda tahlil etish ko'nikmalarini shakllantirish; talabalarni fanni rivojlantirishga oid tahlil qilish va tizimli yondashuvga o'rgatish.tafakkur tarzining ko'rinishlari, ularning dolzarb muammolari va ilmiy tafakkur tarzining mohiyati xususida chuqur bilim olish, hamda ularda o'z-o'zini anglash va to'g'ri fikrlash mahorati, ko'nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat.

"Siyosiy ta'limotlar tarixi" fanidan tayyorlangan fan dasturi mazmunan va tuzilishi jihatidan OTM fan dasturlariga qo'yilgan talablarga javob beradi deb hisoblayman va uni barcha ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun ta'lim jarayonida foydalanishga tavsiya etaman.

Samarqand davlat chet tillar instituti Gumanitar fanlar va axborot texnologiyalari kafesrasi professori v/b., falsafa fanlari doktori

R.R. Komilo

Komilovning IMZOSINI TASDIQLAYMAN